

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi
sari.mustila@intermin.fi

Viite SMDno-2106-1495

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, valtioneuvoston asetukseksi väestönsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta ja sisäministeriön asetukseksi pelastustoimen suunnitelmista

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksista sisäministeriön asetukseksi pelastustoimen suunnitelmista muuttamiseksi, valtioneuvoston asetukseksi pelastustoimesta annetun asetuksen muuttamiseksi sekä valtioneuvoston asetukseksi väestönsuojista annetun asetuksen muuttamiseksi.

Esitettyihin muutoksiin valtioneuvoston asetuksiin pelastustoimesta tai väestönsuojista SPEKillä ei ole huomautettavaa. Muutokset ovat perusteltuja ja linjassa pelastuslakiin tehtyjen muutosten kanssa.

Sisäministeriön asetusluonnoksen osalta haluamme kiittää sitä, että myös muut vapaaehtoisorganisaatiot kuin palokunnat on otettu suunnitteluvaatimuksissa huomioon. Pelastustoiminnan laajentuessa öljyntorjuntaan ja vaatimusten kasvaessa mm. pitkäkestoisten ja laaja-alaisen onnettomuus- ja yleisvaarallisten tilanteiden osalta, on olennaista, että pelastustoimi voi tukeutua laaja-alaisesti eri toimijoihin, vapaaehtoiset mukaan lukien. Viimeaikaiset laajat ja pitkäkestoiset tilanteet ovat osoittaneet, että yleisön kiinnostus tapahtumia kohtaan on suurta ja myös tarve osallistua tilanteiden hoitoon. Perinteisten, organisoituneiden vapaaehtoistoimijoiden rinnalla, järjestäytymättömät, nk. spontaanit vapaaehtoiset, ovat selkeästi kasvava ilmiö. Kyse ei ole vain kansallisesta, vaan myös kansainvälisestä ilmiöstä. Tämän vuoksi olisi hyvä, että ko. ilmiö todettaisiin myös perustelumuiustiossa ja että suunnitelmissa varauduttaisiin tämän tyyppisen toiminnan ohjaamiseen ja hallitsemiseen.

Toinen vapaaehtoisten käyttöön liittyvä näkökulma koskee pelastustoimen alueiden ulkopuolisia vapaaehtoisia. Pelastustoimessa tulisi olla nähdäksemme myös kyky vastaanottaa ja hyödyntää toimijoita myös oman kunkin toimialueen ulkopuolelta. Eräät järjestöt, kuten WWF Suomi ovatkin jo valtakunnallisesti varautuneet toimimaan näin öljyonnettomuustilanteissa. Tilanne on myös käytännössä koettu Raahen öljyonnettomuudessa.

Perustelutekstissä olisi pitkäkestoisten ja laaja-alaisen tilanteiden osalta hyvä tuoda esille myös tarve tunnistaa pelastustoiminnan kannalta kriittisten välineiden, tarvikkeiden ja palveluiden, kuten huollon saatavuus, käytännössä huoltovarmuus. Nyt asetuksen 5 § kohdassa e) todetaan materiaallinen varautuminen. Perustelutekstissä olisi hyvä tuoda jatkuvuudenhallintänäkökulma esiin sekä tarpeen mukaan harkinta erillisen jatkuvuudenhallintasuunnitelman edellyttämistä vaativien tilanteiden varalta.

Siirtymäsäännöksen osalta yhdyimme pelastuslaitosten kumppanuusverkoston kantaan siinä, että nyt esitetty vaatimusten voimaantulo on aikataulullisesti kireää, erityisesti alalla olevat uudistukset ja muutokset huomioon ottaen. Perusteltua olisi asettaa voimaantulo siten, että luontevasti linkittyisi alueellisten palvelutasopäätösten päivittämiseen.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö

Marko Hasari
toimitusjohtaja

Karim Peltonen
johtaja